Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100084

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клімова Анастасія Вадимівна
2. Klimova Anastasiia Vadymivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Соціальні та поведінкові науки. Економіка

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-12-2020

Спеціальність за освітою: Адміністративний менеджмент

Місце роботи здобувача: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 47.104.002

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, м. Рівне, Рівненський р-н., Рівненська обл., 33028, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.71.45

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічні засади ліцензування в системі державного регулювання закладів вищої освіти

2. Organizational and economic principles of licensing in the system of state regulation of higher education institutions

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню теоретичних і методичних основ державного регулювання діяльності закладів вищої освіти на основі ліцензування, як одного із адміністративних інструментів державного регуляторного механізму господарської діяльності з метою гарантування якості вищої освіти, що відповідатиме стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення вищої освіти в європейському просторі, та дозволить захистити права споживачів. Досліджено та обґрунтовано необхідність удосконалення механізму ліцензування освітньої діяльності закладів вищої освіти як фактору підвищення соціальної безпеки, покращання якості освіти, зростання рівня освіченості громадян. Уточнено сутність поняття «ліцензування освітньої діяльності закладів вищої освіти», яке визначено як цілеспрямований вплив держави на суб'єкти господарювання через систему обмежень та встановлених мінімальних вимог з метою забезпечення

належної якості надання освітніх послуг згідно стандартів вищої освіти та комплексного врахування аспектів національної безпеки у системі освіти. Проаналізовано економіко-правові основи ліцензійного процесу. Запропоновано комплекс заходів, спрямованих на удосконалення ліцензування освітньої діяльності з урахуванням європейського та світового досвіду. Визначено пріоритетні напрями державного регулювання освітньої діяльності в Україні, що дозволить сформувати надійний ринок освітніх послуг, підвищити якість національної освіти, забезпечити інтеграцію системи ліцензування освітньої діяльності, системи забезпечення якості вищої освіти та системи інформаційної безпеки. На основі аналізу соціально-економічних показників у сфері вищої освіти та показників ліцензування освітньої діяльності виявлено закономірності, виокремлено спеціальності і галузі знань, які мають найвищий і найнижчий попит при ліцензуванні, співставлено з результатами вступних кампаній останніх років та визначено їх взаємозв'язок. Зроблено висновок про вплив змін у нормативно-правовій базі на показники ліцензування освітньої діяльності. Виявлено нерівномірність розподілу отриманих ліцензій за галузями знань і спеціальностями та прямий зв'язок даних показників з результатами вступних кампаній. Проведено аналіз діяльності низки установ, які є учасниками державного регулювання у сфері вищої освіти та безпосередньо ліцензійного процесу в Україні, досліджено їх функції та повноваження, розкритий зміст функцій ліцензування господарської діяльності в освітній галузі. Удосконалений інструментарій аналізу інтересів стейкхолдерів дозволив ідентифікувати усіх учасників процесу, визначити функціональну роль кожного та їх вплив на ліцензування освітньої діяльності. Запропоновані напрями удосконалення процесу ліцензування освітньої діяльності, спрямовані на підвищення якості освітнього процесу на основі студентоцентрованого навчання, забезпечення якості вищої освіти на рівні стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. Проведений аналіз соціально-економічних результатів ліцензування освітньої діяльності закладів вищої освіти та запропоновано інституційний механізм прийняття управлінського рішення щодо започаткування освітньої діяльності за новою спеціальністю (освітньою програмою) та шляхи удосконалення організаційної структури закладу, що дозволить сформувати об'єктивну інформаційно-аналітичну базу про ринок освітніх послуг, ринок праці, зовнішніх стейкхолдерів, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення та формувати подальшу стратегію розвитку закладу. Розроблена організаційна структура та функції запропонованого відділу, оцінено чотири можливі сценарії витрат щодо функціонування відділу, що підтверджено відповідними економічними розрахунками, та вибраний оптимальний сценарій його функціонування. Проведено економіко-математичне моделювання зв'язків між обсягом набору здобувачів до закладу вищої освіти на умовах повного відшкодування витрат за навчання та низкою факторів, які на нього впливають. Це дозволило визначити вагомість факторів та в подальшому прогнозувати діяльність закладу вищої освіти з метою розроблення програм стратегічного та оперативного розвитку. Досліджено соціо-економічні показники ефективності запропонованих заходів, сформульовано основні принципи й розроблено новий організаційно-економічний механізм удосконалення ліцензійної діяльності закладів вищої освіти на основі широкого запровадження інформаційних систем, баз даних, підвищення показників безпеки, розкриття творчого потенціалу особистості, запровадження проєктного підходу й формування інноваційних освітніх кластерів, реалізації принципів студентоцентрованого навчання, що дозволить сформувати надійний ринок освітніх послуг, заснований на потребах територіальних громад, зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів, підвищити якість національної освіти, сприятиме залученню інвестицій в освіту.

2. The dissertation is devoted to the study of theoretical and methodological bases of state regulation of higher education institutions on the basis of licensing as one of the administrative tools of the state regulatory mechanism of economic activity, aimed at ensuring the quality of higher education that meets standards and recommendations for higher education in the EU and protects consumer rights. The necessity of improving the mechanism of licensing of educational activity as a factor of social security increase, improvement of education quality, increase of citizens' education level is investigated and substantiated. The essence of the concept of "licensing of educational activities of higher education institutions" is clarified, which is defined as the purposeful influence of the state on business entities through a system of restrictions and minimum requirements to ensure

proper quality of educational services according to higher education standards and comprehensive consideration of national security aspects in the education system. The economic and legal bases of the licensing process are analyzed. Taking into account the European and world experience, a set of measures is proposed to improve the licensing of educational activities. The priority areas of the state regulation of this type of economic activity in Ukraine are identified, which allows forming a reliable market of educational services; improving the quality of national education; ensuring integration of the licensing system, the quality assurance system of higher education and information security system. Based on the analysis of socio-economic indicators within higher education and indicators of licensing the educational activities, regularities and fields of knowledge with the highest and lowest demand for licensing are identified, the results of recent enrollment campaigns are compared, and their relationships are identified. It is concluded that there is an impact of changes in the regulatory framework on the licensing. The uneven distribution of the obtained licenses by fields of knowledge and fields of study as well as a direct connection of these indicators with the results of the enrollment campaigns are revealed. The paper analyzes the activities of a number of institutions participating in the process of state regulation in higher education and the licensing process in Ukraine, explores their functions and powers, revealing the content of the functions of licensing in education. The improved tools of stakeholders' interest analysis enabled to identify all participants in the process, determine the functional role of each and their impact on licensing. The proposed areas for improving the process of licensing the educational activities aim at improving the quality of the educational process based on student-centred learning and quality assurance in higher education. Socio-economic results of licensing the educational activities in higher education are analysed. The institutional mechanism of managerial decision making about launching educational activities in a new field of study (educational program) and ways to improve the organizational structure are proposed to form an objective information and analytical base on the market of educational services, labour market, external stakeholders, as well as make sound managerial decisions and adopt a further development strategy. The organizational structure and functions of the proposed department are developed; four possible costs scenarios for the functioning of the department are assessed. Having done the relevant economic calculations, the optimal functioning scenario is chosen. Economic and mathematical modelling of the relationships between the number of applicants to a higher education institution on the terms of full reimbursement of tuition fees and a number of affecting factors is conducted. This allowed determining the importance of factors and further forecasting the activities of higher education institutions in order to develop programs of strategic and operational development. Socio-economic efficiency indicators of the offered measures are studied, the fundamental principles are formulated and a new organizational and economic mechanism is created to improve the licensing activity based on the introduction of information systems, databases, increase of safety indicators, disclosure of individual creativity, application of the project approach and formation of innovative educational clusters, implementation of the principles of student-centred learning, which allows forming a reliable market of educational services to meet the needs of local communities, external and internal stakeholders, improving the quality of national education, and promoting investment in education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Якимчук Аліна Юріївна

2. Yakymchuk Alina Yuriivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гринькевич Ольга Степанівна

2. Hrynkevych Olha Stepanivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попадинець Назарій Миколайович

2. Popadynets Nazarii Mykolaiovych

Кваліфікація: к.е.н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савіна Наталія Борисівна

2. Savina Nataliia Borysivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рощик Ірина Анатоліївна

2. Roshchyk Iryna Anatoliivna

Кваліфікація: к.е.н., 08.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Левицька Світлана Олексіївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Левицька Світлана Олексіївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.